

SÖDERHAMN I DIN HAND 2040

ÖVERSIKTSPLAN
sammanfattning
av samrådsförslaget

SÖDERHAMNS FRAMTID BERÖR OSS ALLA

Många söderhamnsbor har tyckt till om hur det är att leva i kommunen och vilka framtidsfrågor som är viktiga för att skapa en god lokal utveckling i Söderhamn. Under våren och sommaren 2016 genomfördes en serie ortsdialoger och en sommarturné. Vi fick in många synpunkter som tillsammans med ytterligare kunskap ligger till grund för detta förslag på översiktsplan.

Ett stort tack till alla er som medverkade i dialogerna!

En omställningsplan för hållbar utveckling

Översiktsplanen är tänkt att ge framförhållning på lång sikt. Den ska främja en samhällsutveckling med jämlika och goda levnadsförhållanden och en långsiktigt hållbar livsmiljö, idag och för kommande generationer. Med ett så långt tidsperspektiv är det möjligt att skapa beredskap för förändringar i vår omvärld och vi kan planera för såväl större som mindre investeringar. Det ger också tid till att påbörja systemförändringar som kräver nya sätt att tänka och agera, exempelvis hur vi transporterar oss, brukar vår mark eller hur vi producerar och konsumerar energi.

Detta dokument är inte en färdig plan, utan en samrådshandling som redovisar ett huvudförslag med tyngdpunkt i en långsiktig utvecklingsstrategi. Den strategin, och mer konkreta frågor om hur mark och vatten ska användas i kommunens olika delar, vill vi nu diskutera och precisera med söderhamnare, näringsliv, grannkommuner, region och länsstyrelse. Efter dialogen tar vi fram ett slutgiltigt förslag på översiktsplan för Söderhamn.

Varmt välkommen att prata Söderhamns framtid!

Sven-Erik Lindestam
Kommunstyrelsens ordförande

Resecentrum 2013

MÅLBILD SÖDERHAMN 2040 – EN MODIG OCH INKLUDERANDE KOMMUN

År 2040 är det fler som vistas i Söderhamns kommun. Söderhamn har en balanserad befolkningsstruktur med äldre, unga och vuxna. Här vill människor leva, verka och besöka! Här känns hemma.

Vad var det som hände?

Genom förbättrade hållbara kommunikationer och en sammanlänkad infrastruktur, har kommunen sakta men säkert stärkt sin attraktivitet som bostadsort och är nu ett bra läge för näringslivetableringar. Söderhamn är en del av en stark regional besöksnäring och både skärgården och inlandet är ett naturligt och lätt val för besökare. Det är enkelt att bo nära naturen med tillgänglig service, samtidigt som ibland arbete och studier är på längre avstånd. Ostkustbanan har dubbelspår mellan Stockholm och Sundsvall, vilket gör att människor snabbt kan röra sig regionalt.

De kommunelsentrum som 2018 års översiktsplan pekade ut på landsbygden, har successivt ökat i befolkning och besökare genom nya bostäder, verksamheter och attraktiviteter för besöksnäringen. Landsbygden är nu ett lika självklart val som storstadsmiljön. Var du bor handlar främst om livsstil.

I kommunen finns bostäder som är anpassade till olika livsstilar, åldrar och betalningsförmåga. Söderhamns stadskärna är kommunens självklara gemensamma mötesplats med en blandning av bostäder, handel, kontor och innehållsrika parker och promenadstråk. Hit kommer många turister, inte minst via båt till den Inre hamnen, som nu utvecklats till en given plats där folk samlas för att umgås, äta och betrakta båtarna som ligger förtöjda i den utbyggda gästhamnen.

Tack vare ett målinriktat arbete tog kommunen 2018 ett strategiskt beslut att bli klimatneutral 2040. Det har skett genom att kommunen i samverkan med civilsamhället, regionala och nationella aktörer har gjort det möjligt att bo och resa på ett hållbart sätt. För dem som är i behov av regional och nationell tillgänglighet, erbjuder Söderhamnsporten med resecentrum en modern livsstil. Området är en del av stadskärnan. Den lokala produktionen av mat har ökat och näringslivet och besöksnäringen är hållbara. Ord har blivit handling. Översiktsplanens målbild skapade förutsättningar att ta strategiska val i rätt riktning, men framförallt är det söderhamnarna som genom sitt klimatsmarta beteende gjort skillnad.

Genom att kommunen och invånarna gått före i sin klimatambition, har många andra positiva effekter stärkts. Den lokala matproduktionen har bidragit till ett varierat landskap där omsorgen om den ekologiska mångfalden visar sig i mer varierade naturtyper. Kommunens besöksnäring har ökat och söderhamnarna har fått närmare till en upplevelserik natur. Bredband i hela kommunen gör det möjligt att arbeta på landsbygden. Genom att kommunen satsat på hållbara lösningar, har antalet arbetstillfällen ökat och kommunen är en nationellt känd föregångare i lokalt omställningsarbete och lokal matproduktion.

Eftersom fler söderhamnare reser kollektivt, cyklar och går, har också folkhälsan förbättrats. Yngre och äldre är friskare och det syns genom mer liv i stad och i byar.

Arbetet med att vara en öppen och inkluderande kommun har stärkt det goda samarbetet som redan fanns 2017. Nu syns det tydligare genom att fler människor rör sig i staden och olika områden i kommunen har blandade boendeformer.

I det offentliga rummet, i parker och på torg, syns mångfalden genom spännande konst, installationer och andra kulturella uttryck. Områden som tidigare lämnats utan omsorg, tas nu om hand och används för spontana aktiviteter och för odling av de som bor i närheten. Norra staden är Norrlands paradexempel på en stadsdel som har ställt om i fråga om lokala kretslopps lösningar, social gemenskap, bygggemenskaper, kooperativa bostadsformer och lokal odling. Det är roligt och inspirerande att besöka olika delar av kommunen!

Genom ett modigt, inkluderande och målinriktat arbete har utvecklingen fram till 2040 gått förvånansvärt enkelt. Trots meningsskiljaktigheter i olika frågor, har civilsamhället, intresseföreningar och andra aktörer ställt sig bakom den övergripande strategin i översiktsplanen. Sist, men inte minst, har kommunala beslut och vägval baserats på stor kunskap och hög kvalitet i genomförandet. Varje beslut om en investering analyseras utifrån ett brett hållbarhetsperspektiv.

Svårare än så var det inte.

Välkommen till Söderhamn år 2040!

SAMMANFATTNING

Översiktsplanen är kommunens samlade strategi för hur mark, vatten och bebyggelse ska användas, utvecklas och bevaras på kort och lång sikt. Förslaget är ute på samråd i fyra månader. Välkommen att lämna synpunkter under samrådstiden, för att förbättra planförslaget innan det går till beslut.

Målbild 2040

Förslag till översiktsplan tar avstamp i *Målbild Söderhamn 2040 – En modig och inkluderande kommun*. Det är en tänkbar framtid i ett Söderhamn där fler vistas i kommunen och där du kan leva ett gott vardagsliv både på landsbygden och i tätorten. Hållbara kommunikationer har utvecklats och binder samman centrala Söderhamn med Trönö, Bergvik, Holmsveden och Ljusne. Tre orter är stationssamhällen, så den regionala tillgängligheten är mycket god, inte minst tack vare dubbelspår på Ostkustbanan och ett nytt resecentrum vid Söderhamnsporten. Kommunen erbjuder ett varierat utbud av bostäder för såväl unga som äldre. Med ett långt tidsperspektiv kan kommunen i bred samverkan successivt ställa om till att bli en klimatneutral kommun med goda förutsättningar för att bo, leva och driva företag.

Målbild och planförslag har präglats av våra ortsdialoger och sommarturnén på tio orter och populära mötesplatser i kommunen 2016. Dialogerna visade att många söderhamnare älskar sin hemort och vill bo kvar, men det kan vara problematiskt i vardagen med få bussturer, brist på bostäder och service.

Utvecklingsstrategi med fem delstrategier

En utvecklingsstrategi med fem delstrategier ska svara upp mot målbilden och hållbar utveckling lokalt och regionalt. De är särskilt viktiga att diskutera och fördjupa under samrådstiden, eftersom de ligger till grund för vilka insatser kommunen prioriterar framöver. Enligt våra fem delstrategier är Söderhamn år 2040 en kommun som:

1. Har en landsbygd med levande lokalsamhällen.
2. Har urbana kvaliteter i staden.
3. Är en självklar del av regionen.
4. Har en sammankopplad grönstruktur med stora gröna och blå värden.
5. Har en teknisk infrastruktur med integrerade och förnybara lösningar.

Mark- och vattenanvändningsstrategier i karta och text

Kärnan i översiktsplanens förslag är plankartan. Den beskriver hur mark, vatten och bebyggelse bör användas, utvecklas och bevaras i ett långsiktigt perspektiv och konkretiserar utvecklingsstrategin. Kommunen har delats in i tre huvudområden: centrala Söderhamn, omland och landsbygd. För dessa områden preciseras planeringsinriktning och förslag på åtgärder.

Översiktsplanen tar hänsyn till många allmänna intressen

Den fysiska miljön ska fungera för människor, djur, växter och näringsliv, genom väl utformade bostads- och stadsmiljöer, rent vatten, sammanhängande naturområden för fungerande ekosystem och rekreation, attraktiva platser för näringsliv och inspirerande platser för möten och kultur. Klimatförändringar är en stor global utmaning som ibland förutsätter radikala förändringar på individ- och samhällsnivå. Översiktsplanen tar upp relevanta allmänna intressen och adresserar viktiga frågor som fysisk planering ska beakta genom ställningstaganden. Du kan läsa mer om kommunens ställningstaganden i förslag till översiktsplan.

Samverkan, tydlighet och fokuserat arbete

Översiktsplanering handlar om att skapa en tydlig bild av kommunens vilja och framtida inriktning, så att medborgare och näringsliv vet vilka spelregler som gäller. Resultatet är summan av god samverkan mellan medborgare, lokala och regionala aktörer, näringsliv och kommun, goda processer och hög kunskapsnivå. Genom att ta tillfället i akt att diskutera kommunens framtida utveckling under samrådet, kan vi lägga en god grund för en gemensam bild och framtida samverkan.

DET HÄR ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN

En översiktsplan är kommunens samlade strategi för att använda, utveckla och bevara mark, vatten och bebyggelse. Den ger en riktning för hur kommunen ska utvecklas på lång sikt och vägleder beslut här och nu. Det betyder att den måste vara strategisk, långsiktig och samtidigt så pass konkret att den fungerar som styrdokument för handläggning av till exempel detaljplaner och bygglov.

Översiktsplanen ska bidra till hållbar utveckling

Översiktsplanen ska främja samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden samt en långsiktigt hållbar livsmiljö. Översiktsplanen ska bidra till att långsiktigt skapa bästa möjliga förutsättningar för människor, miljö, företag och organisationer.

Detta förslag på översiktsplan har en målbild för år 2040, men planeringshorisonten är längre än så för att ta hänsyn till främst klimataspekter. Med ett så långt tidsperspektiv är det möjligt att skapa beredskap för befolkningsförändringar och stora investeringar. Det ger också tid till att påbörja systemförändringar som kräver nya sätt att tänka och agera, exempelvis kopplat till hur vi transporterar oss och hur vi använder energi.

Långsiktig planering kräver över tiden justeringar och nya strategiska val, på grund av förändringar i vår omvärld, eller i vår absoluta närhet. Lösningen är en lyhörd planering som utvärderar och omprövar långsiktiga strategier.

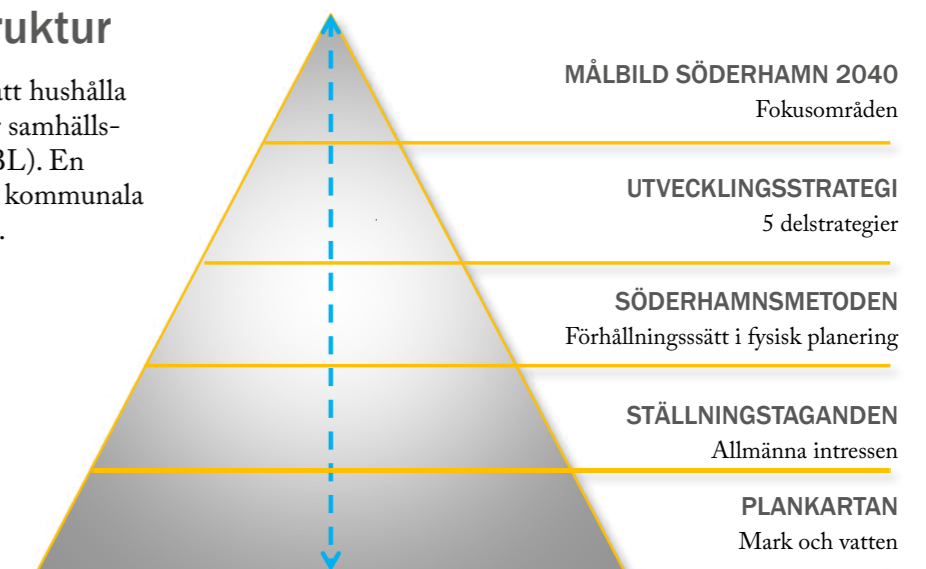
Översiktsplanens målstruktur

Övergripande mål för fysisk planering är att hushålla med mark och vatten och bidra till hållbar samhällsutveckling, enligt plan- och bygglagen (PBL). En översiktsplan ska även bidra till att nå den kommunala politiska viljan för kommunens utveckling.

Översiktsplanen vägleder beslut här och nu

Översiktsplanen är vägledande för att styra och leda områdesbaserad planering och ge en gemensam riktning för fördjupade översiktsplaner, planprogram, detaljplaner eller bygglov. Översiktsplanen påverkar och påverkas av andra styrdokument, som sektorsvisa program, riktlinjer och handlingsplaner.

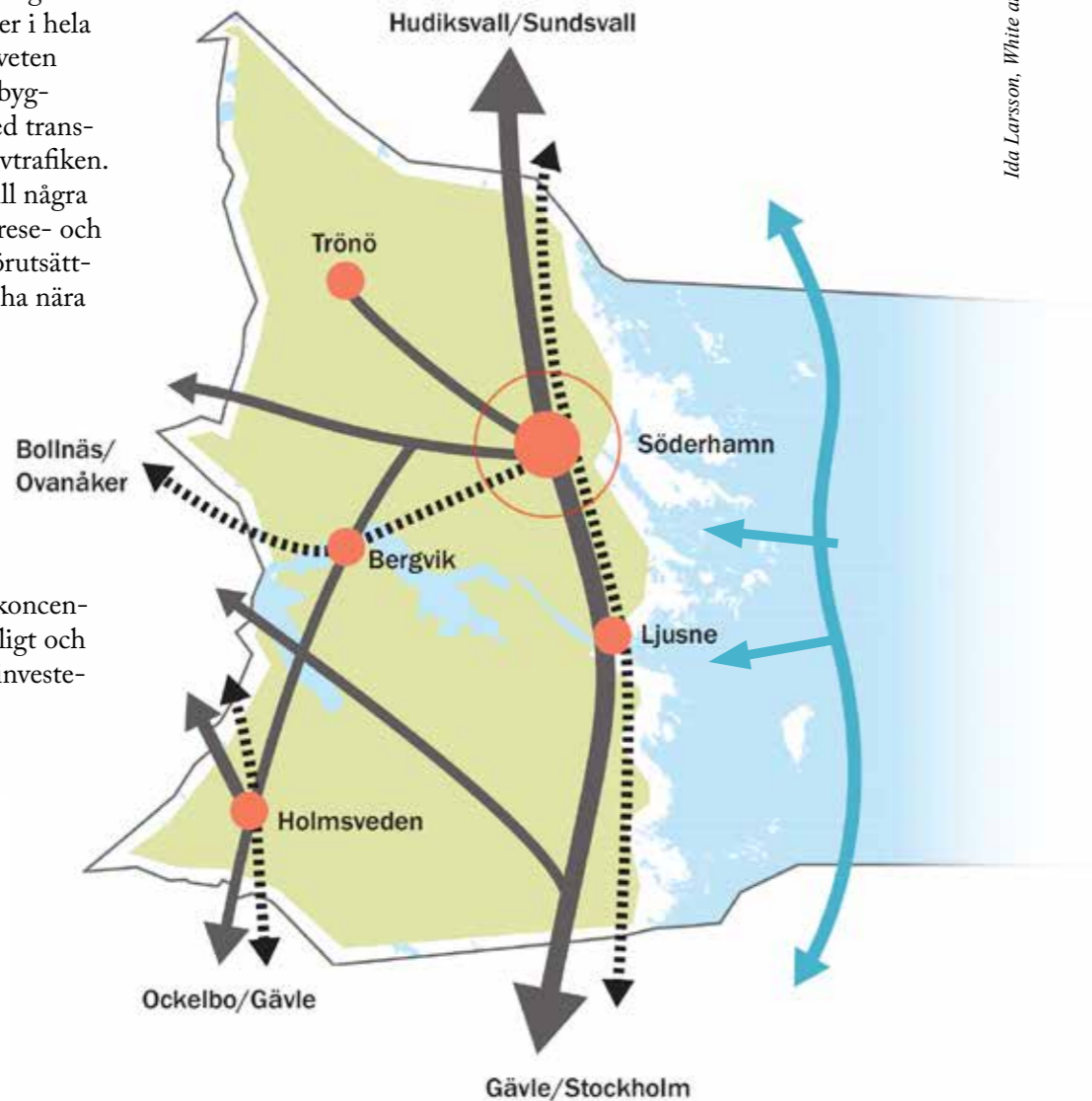
UTVECKLINGSSTRATEGI 2040

Utvecklingsstrategin är den strategiska delen av översiktsplanen. Den redovisar kommunens långsiktiga intentioner för mark- och vattenanvändning och konkretiserar målbild och fokusområden. En bärande tanke är att det ska vara möjligt att leva, bo och verka i hela kommunen. Utvecklingsstrategin visar hur kommunen kan växa och stärkas på lång sikt.

Utvecklingsstrategin ligger till grund för vilka insatser kommunen kommer att prioritera. Den har även stor betydelse för regional och mellankommunal planering. Utvecklingsstrategin är indelad i fem delstrategier. Utgångspunkten är att skapa hållbar tillväxt genom att hela kommunen växer. Stad och landsbygd samverkar, inom kommunens gränser och med hela regionen.

Vi ska ta till vara, förbättra och skapa förutsättningar för ett bra vardagsliv och etablering av verksamheter i hela kommunen – utifrån en medveten markanvändningsstrategi. Bebyggelsen utvecklas i samspel med transportsystemet, särskilt kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken begränsas till några huvudstråk, som har ett gott rese- och kundunderlag för att skapa förutsättningar att resa kollektivt och ha nära till service.

Planen pekar ut några kommundelscentrum på landsbygden, med hög regional tillgänglighet och/eller andra egenskaper som gör att aktiviteter och bebyggelse i första hand bör koncentreras dit. Så långt det är möjligt och rimligt ska kommunen rikta investeringar till de orterna.

Ida Larsson, White arkitekter

Utvecklingsstrategin (illustration) visar en schematisk bild av bebyggelse, transportinfrastruktur, andra särskilt viktiga samband och av områden, platser och stråk dit utvecklingsinsatser ska riktas.

Genom målinriktad fysisk planering kan resurser nyttjas effektivt. Planeringen är även beroende av externa faktorer, som händelser i omvärlden, investeringar och satsningar från privata aktörer. För att hantera förändringar behöver kommunen vara lyhörd och kunna justera utvecklingsstrategin över tid.

DELSTRATEGI 1

En landsbygd med levande lokalsamhällen

Landsbygden, med kust och skärgård, har 2040 ett varierat utbud av boende och verksamheter med närhet till natur- och skogsområden och tillgänglig rekreation.

Trönö, Bergvik, Holmsveden och Ljusne fungerar som kommundelscentrum, med ett varierat bostadsutbud för livets alla skeden, service i form av dagligvaror, kollektivtrafik, "bykänsla" samt tillgänglig natur. Varje lokalsamhälle har sin identitet och historia, det lokala livet är levande med mötesplatser och lokal kultur. Det ger också en attraktivitet som lockar besökare till orterna och stärker hela regionens attraktionskraft, med ett varierat och genuint kulturutbud.

Nu är det lätt att ta sig mellan regionens orter genom till exempel regionala cykelleder och kollektivtrafik. Kommunens kust- och skärgårdslandskap är tillgängligt för besökare. Nätoberoende lösningar och ny batteriteknik kombinerad med lokal produktion av energi i form av solceller och gårdsvindkraftverk innebär att det är lättare att bo på landsbygden.

Ny bebyggelse har främst koncentrerats kring kommundelscentrum. Det har stärkt lokalsamhället och ökat kundunderlaget för kollektivtrafik. Tillgången till snabb bredbandsuppkoppling har gynnat företagandet och lett till att fler bor på landsbygden.

Ljusne och Holmsvedens regionala tillgänglighet nyttjas fullt ut. Ljusne har utvecklats till en stark nod i nord-sydlig riktning, med bostäder vid Ljusnans mynning och nära stationen. Holmsveden har växt, med bostäder nära stationen och pendlings- och sjönära fritidsboende. Service har kommit tillbaka. Trönö och Bergvik har stärkts utifrån sina lokala identiteter.

Den lokala matproduktionen har växt och förser kommunen med en stor del av den dagliga matkonsumtionen. Du som bor utanför kommundelscentrum har en rimlig närhet till daglig service, och är inte beroende av utbudet i centrala Söderhamn eller andra större orter. Samtidigt har avstånden mellan stad och kommundelscentrum minskat, genom kortare restider med förbättrad kollektivtrafik.

Ida Larsson, White arkitekter

DELSTRATEGI 2

Urbana kvaliteter i staden

Söderhamns stad har successivt utvecklats som en unik, kustnära småstad med fler boende, verksamheter och intressanta offentliga rum. Här finns ett levande och intensivt stadsliv, som komplement till det lugnare livet i lokalsamhällena. Här finns också ett större utbud av restauranger, kultur och offentlighet.

Den mer än 400-åriga stadens gamla hus och värden bär på kvaliteter som vårdas och respekteras. Stadskärnan är den självklara mötesplatsen för alla söderhamnare, och långväga eller närboende besökare.

Inre hamnen är livfull året om, med caféer och restauranger. Centrum för flexibelt lärande (CFL) har växt, som lärocenter för forskning och utbildning och är en dynamisk mötesplats för olika människor.

Mindre verksamheter har attraherats av småstadsmiljön och har etablerat sig i stadskärnan. Den äldsta delen av stadskärnan längs med Oxtorgsgatan och Västra Tullgatan har fått en renässans, och är tillsammans med nya Söderhamnsporten en värdig entré, med rötter i 1600-talsstaden.

År 2040 har vi innovativa dagvattenlösningar för att hantera klimatförändringar, med havsnivåhöjningar och extrema väderhändelser med höga flöden. I staden märks det genom gröna lösningar för kvarhållning, fördröjning och rening av dagvatten, exempelvis gröna tak, växtbäddar och växtbäddade försänkningar eller dammar.

Ida Larsson, White arkitekter

DELSTRATEGI 3

En självklar del av regionen

År 2040 är regionens arbetsmarknads-, utbildnings- och bostadsmarknader integrerade. Städer, orter och landsbygder länkas samman genom utbyggd infrastruktur och ett utökat utbyte av kunskap och idéer. Söderhamn har tillgång till en bred arbetsmarknad både inom Gävleborg och längs Ostkustbanans nord-sydliga stråk, från Stockholmsregionen upp till Sundsvall. Centrala Söderhamn har utvecklats till en delregional kärna och del av ett internationellt stadsnätverk, med närhet till Arlanda flygplats.

Arbete och näringsliv

Med dubbelspår på Ostkustbanan har Söderhamn tillgång till helt nya arbetsmarknader. Dagpendling sker till och från Hudiksvall, Sundsvall, Bollnäs, Ovanåker, Gävle, Uppsala och Stockholm. Vi når den nya tågstationen Gävle Västra och länets största arbetsgivare inom 20 minuter, Arlanda och Stockholm inom 90 minuter. Det ökar attraktiviteten för näringsliv och potentiella nya invånare. Den digitala utvecklingen har gett nya möjligheter att arbeta hemifrån och stärker hela kommunen som bostadsort.

Infrastruktur och transport

För att få konkurrenskraftiga företag i regionen krävs en effektiv godsinfrastruktur för tåg, lastbil och sjöfart, med ändamålsenliga platser där gods kan lastas över mellan trafikslag. Järnvägsväxlar, industrispår och hamnanläggningar får stor betydelse för transportstråken. Vår region, med Gävle och Gävle hamn i spetsen, är väl rustad för en position som ledande logistiknav på global nivå.

2040 har Söderhamn stärkt sin roll som strategisk nod för hållbar transport till havs och på land.

Ida Larsson, White arkitekter

Kultur och service

Resecentrum har utvecklats till en del av stadskärnan, en väl fungerande kollektivtrafiknod och mötesplats. Här finns bostäder, kontor, verksamheter och vackra grönstråk för att enkelt ta sig mellan stadskärnan och E-center. En liten kommun kan inte erbjuda ett heltäckande behov av kultur och service. Men år 2040 kan söderhamnarna på ett naturligt sätt ta del av kultur och service utanför kommunens gränser. Stärkt regional tillgänglighet gör att söderhamnarna bekvämt kan besöka sjukhuset i Bollnäs, ta en shoppingrunda i Hudiksvall eller gå på teater i Gävle.

Kollektivtrafik

År 2040 har kollektivtrafiken bidragit till att bebyggelse koncentrerats till centrala Söderhamn och våra kommundelscentrum. Söderhamnsporten är ett nav för kollektivtrafik, dit du lätt kan cykla och gå. Du kan tanka bilen koldioxidneutralt och tryggt parkera den.

Nu är det även möjligt att bo på landsbygden och pendla regionalt. Bussarna går tätare längs utpekade stråk och pendlarparkeringar med laddinfrastruktur finns vid varje kommundelscentrum. Kommunikationerna till Bollnäs och Ovanåker har förstärkts och det finns goda förutsättningar att binda samman kommunerna genom spårbunden kollektivtrafik längs Kilaforsspåret.

DELSTRATEGI 4

En sammankopplad grönstruktur med stora gröna och blå värden

Söderhamns kommun har natur, grönområden och vatten med stora värden som skapar en sammanhängande grön infrastruktur. Områdena utformas, används och förvaltas för att stärka biologisk mångfald och viktiga ekosystemtjänster. Isolerade områden med höga värden har kopplats samman. Det har även stärkt regionala gröna samband och möjligheten till rekreation och friluftsliv.

Vikten av naturens gratistjänster, det vill säga ekosystemtjänster, har förstärkts och förtydligats i samhällsplanerings- och beslutsprocess, angreppssätt och begrepp. Begreppet ekosystemtjänster ger utrymme för system- och helhetssyn och har överbryggat de gränser som tidigare fanns mellan natur- och miljövard och andra sektorer.

Värden och nyttor av fungerande ekosystem har lyfts och kommunen arbetar målinriktat med skydd, restaurering och återskapande av livsmiljöer, genom förvaltning av mark, vatten och luft utifrån en helhetssyn.

Nu kan arter sprida och förflytta sig i landskapet, miljöer är motståndskraftiga för påfrestningar och samhället kan återhämta sig snabbare efter störningar. Samtidigt har vi klarat våra miljö kvalitetsmål och krav på bättre vattenkvalitet.

Ida Larsson, White arkitekter

DELSTRATEGI 5

Tekniska försörjningssystem – med integrerade och förnybara lösningar

Hållbar teknisk infrastruktur

År 2040 har Söderhamn en teknisk infrastruktur med integrerade och förnybara lösningar. Vatten, renhållning, värme, el, bredband och IT utvecklas med varandra och tillsammans med andra i en sammanlänkad och hållbar infrastruktur. Energinäten är anpassade för att kunna kopplas samman, både inom nätet och med andra tekniska försörjningssystem. Partnerskap och allianser är naturliga. Samverkan kring tekniska lösningar sker inom regionen och tillsammans med lokala aktörer. Decentraliserade förnybara lokala försörjningssystem är väl integrerade med storskalig förnybar produktion.

Sol, vind och energilagring har stor betydelse. Söderhamn har en väl utbyggd infrastruktur för snabbaddning av fordon. Lämpliga markområden används för solenergiförsörjning samtidigt som småskaliga solenergianläggningar finns på tak och andra ytor.

Klimatsmart

Det klimatsmarta beteendet är naturligt och nya tekniska tjänster och flexibilitet gör att prosumenter (producerande konsument) och konsumenterna är kunniga, intresserade och aktiva och väljer lokal förnybar energiproduktion.

Det klimatsmarta beteendet bidrar även till att avfallet minimeras och återvinns allt effektivare och används i allt större grad för tillverkning av nya produkter och/eller till ny energi så som bränsle och drivmedel. God hushållning med resurser och energi är något som genomsyrar hela vår utveckling. Hänsyn tas till befintlig infrastruktur, såväl ovan som under mark, så att kapaciteten i näten tas tillvara på bästa sätt, genom samarbete med industri och andra aktörer.

Ida Larsson, White arkitekter

MARK & VATTENANVÄNDNING

Kapitlet i översiktsplanen beskriver hur mark, vatten och bebyggelse bör användas, utvecklas och bevaras i ett långsiktigt perspektiv. Planeringsinriktning och förslag på åtgärder för geografiska områden ligger till grund för mer detaljerad planering och bygglov. Tillsammans med mark- och vattenanvändningskartan ger kapitlet förslag på huvudsaklig användning av mark och vatten på kort och lång sikt, till år 2040.

Kommunen är indelad i tre huvudområden:

1. Centrala Söderhamn
2. Söderhamns omland
3. Landsbygd (med kommundelscentrum)

Centrala Söderhamn

Område med bostäder och annan bebyggelse av stads- eller tätortsmässig karaktär. Bebyggelsen är indelad i kvarter åtskiljda av gator, eller med kvartersliknande struktur. Stadsbebyggelse och stadsliknande bebyggelse används i huvudsak för bostäder, kontor, handel eller annan verksamhet. Trafik- och parkeringsytor, parker och fritidsanläggningar kan ingå.

- Stads kärnan: centrum och Söderhamnsporten.
- Stadsdelar: Vågbro, Norra och Västra staden, Faxområdet, Broberg, Holmänge, Stugsund, Knektslätten, Igeltjärn och Hälläsen.
- Stadsstråk: intensivt utnyttjade gatustråk som länkar samman stads kärnan med Vågbro, Norra och Västra staden, Stugsund, Hälläsen och Söderhamnsporten.

Övergripande planeringsinriktning

Centrala Söderhamn ska:

- utvecklas till en rumslig helhet genom att stärka sambanden med tydliga gång- och cykelstråk, där koncentration av bebyggelse och offentliga rum främst lokaliseras.
- utvecklas till en funktionsblandad, kustnära småstad med olika värden
- i de större och mer trafikdominerade gatumiljöerna ges ett nytt innehåll och uttryck, anpassat till den gående människans upplevelser, avseende innehåll och funktioner.

Läs mer i förslag till översiktsplan!

Söderhamns omland

(Forsbacka–Utviksvägen, E-Center, Söderala, Sandarne)

Omlandet har en varierad bebyggelsestruktur och landskap. Närheten till utbudet i centrala Söderhamn är god, samtidigt som kommunens externa handelsplats E-Center är en del av omlandet. Natur- och grönområden ska förvaltas med särskild hänsyn till närheten till centrala Söderhamn och behovet av tätortsnära rekreation.

Övergripande planeringsinriktning

- Jordbruksmark, även sådan som ligger för fåfot, ska värnas för jordbrukets intressen.
- Den tätortsnära naturen utvecklas med hänsyn till det rörliga friluftslivet.
- Gränsen mot centrala Söderhamn och stadsbebyggelse ska vara tydlig.
- Bebyggelse främst inom cykelavstånd från centrala Söderhamn.
- Bebyggelseutveckling i anslutning till befintlig bebyggelse.
- Ny bebyggelse och förändringar i samklang med landskapet och varje områdes karaktär och byggelsemönster. Kompletterande bebyggelse ska bidra till att bibehålla och helst stärka varje områdes karaktär avseende färg, form, material och detaljer. Moderna uttryck kan ske genom en medveten tolkning av platsens karaktär.
- Söderala, Sandarne och E-center ska ha inbjudande, tillgängliga och trygga allmänna platser. I de centrala delarna ska det finnas belysning och trottoarer, anpassade för personer med funktionsvariation.
- Trafikeras av stadsbusstrafiken.
- Vardaglig service i form av varor tillgodogörs främst i centrala Söderhamn och E-center.
- Återskapande av förlorade kvaliteter ska uppmuntras.
- Förändringar av vägsträckningar ska ske med hänsyn till landskap, bebyggelse och vägens karaktär.

Läs mer i förslag till översiktsplan!

Landsbygd

Syftet med att avgränsa landsbygden från staden är att säkra utvecklingsmöjligheterna för landsbygdsnäringar, värna vissa rekreations- och landskapsvärden och stärka förutsättningarna för att bo och leva i hela kommunen. Till landskapsvärdena hör en tydlig gräns mellan den centrala staden och landsbygden. De olika landskapskaraktärerna ska vidmakthållas. Sammantaget innebär detta att ny bostadsbebyggelse främst bör koncentreras till utpekade kommundelscentrum, då kan också förutsättningarna för kollektivtrafik förbättras.

På Söderhamns landsbygd bor närmare hälften av kommunens befolkning. Landsbygden utgörs av ett gammalt kulturlandskap med bygder, byar och mindre tätorter, varierade landskapstyper och produktionsvärden kopplat till landsbygdsnäring. Här återfinns fem karaktäristiska landskapstyper; öppet odlingslandskap i dalgångarna, sjö- och älvlandskap, småkuperat skogslandskap, flackt skogslandskap och kust- och skärgårdslandskap. Dessa karaktärer ger olika förutsättningar och behöver behandlas på delvis olika sätt.

Övergripande planeringsinriktning

- Utveckling i form av ny bebyggelse, verksamheter, koncentreras i första hand till kommundelscentrum.
- Kollektivtrafiken utvecklas mellan kommundelscentrum och centrala Söderhamn.
- Goda utvecklingsmöjligheter för landsbygdsnäringar.
- Bygdernas olika identiteter värnas.
- Skogs- och jordbruksmark skyddas från annan markanvändning.

Läs mer i förslag till översiktsplan!

Kommundelscentrum

Kommundelscentrum är orter med viss basservice och andra funktioner, för sitt omland och den omkringliggande landsbygden. De prioriterade orterna Trönö, Bergvik, Ljusne och Holmsveden är geografiskt utspridda i kommunen. Orterna ska ha god tillgänglighet och turtäthet till det regionala kollektivtrafiksystemet.

Ett kommundelscentrum har förutsättningar för funktioner som exempelvis förskola, skola, äldreomsorg, kyrka, idrottsplats, bygdegård och dagligvaruhandel. Kommundelscentrumets attraktionskraft och potential består även i lokala identiteter, överblickbara sociala sammanhang, småskalig bebyggelse, inre små avstånd, närhet till omgivande natur och landsbygd samt goda pendlingsmöjligheter. Här finns ett visst utbud av lokala arbetstillfällen och möjligheter att etablera verksamheter.

Övergripande planeringsinriktning

- Plats för kommundelens basservice och mötesplatser.
- Koncentration av bebyggelse, service samt bostäder.
- Omsorg kring belysning, vägar, torg och gång- och cykelvägar.
- God kollektivtrafik med pendelparkering.

Läs mer i förslag till översiktsplan!

Plankarta mark- och vattenanvändning

0 3 6 9 12
Kilometer

Teckenförklaring

Kommungräns	Kust- och Skärgårdslandskap
Kommungräns 1:5	Flackt skogslandskap
Kommunelsentrum	Sjö- och älvslandskap
Kommunelsgräns	Småkuperat skogslandskap
Centrala Söderhamn	Öppet odlingslandskap i dalgångarna
Söderhamns omland	
Landsbygd	
Järnvägstrafik	Järnväg - framtida
Vägar (funktionell vägklass 0-5)	
Vatten	
Naturområden	
Vattenstråk	

Landskapskaraktärer

Kust- och Skärgårdslandskap
Flackt skogslandskap
Sjö- och älvslandskap
Småkuperat skogslandskap
Öppet odlingslandskap i dalgångarna

Hudiksvalls kommun

Trönö

Bollnäs kommun

Söderhamn

Bergvik

Ljusne

Holmsveden

Ockelbo kommun

Gävle kommun

TYCK TILL OM FÖRSLAG TILL ÖVERSIKTSPLAN

Samråd

15 november 2017 – 14 mars 2018 är förslag till ny översiktsplan öppet för samråd. Välkommen att tycka till och påverka innehållet! Du hittar hela förslaget och tillhörande dokument på www.soderhamn.se/tyckomsoderhamn

Utställningar och möten

Från den 15 januari är förslag till ny översiktsplan utställt på en handfull olika orter runtom i kommunen. Platser, datum och tider hittar du på vår webbsida.

Under februari ordnar vi flera möten, där du kan diskutera förslaget med kommunens medarbetare:

- 5 februari, kl 18 – 21 Röda rummet, Statt Söderhamn
- 7 februari, kl 18 – 21 Idrottsgården i Holmsveden
- 15 februari, kl 18 – 21 IOGT-NTO-lokalen i Trönö
- 19 februari, kl 18 – 21 Folkets hus i Ljusne
- 21 februari, kl 18 – 21 Samstugan i Bergvik

(Med reservation för ändring av platser eller tider.)

Se aktuell information i annonser eller på vår webbsida.)

Mer information

www.soderhamn.se/tyckomsoderhamn

Söderhamns kommuns Facebooksida

#tyckomsoderhamn

oversiktsplan@soderhamn.se

Projektledare för översiktsplanen

Ludvig Königsson, samhällsplanerare

070 – 331 44 61

Biträdande projektledare

Erika Klang-Westin

0270 – 750 80

Ring så kommer vi

Vill du att vi kommer till din förening, organisation eller ditt företag för att berätta om översiktsplanen?

Ring 070 – 331 44 61 eller e-posta till oversiktsplan@soderhamn.se, så bokar vi en tid!

Lämna dina synpunkter

Vi behöver dina synpunkter skriftligt till diariet senast den 14 mars.

E-post: kommun@soderhamn.se

Postadress: Söderhamns kommun,
826 80 Söderhamn
(märk brevet Översiktsplan eller Dnr
KS/2014/0308)

Det här dokumentet är en kort sammanfattning av samrådsförslag till ny översiktsplan. Hela förslaget, hållbarhetsbedömningar, kartor och övriga dokument finns på www.soderhamn.se/tyckomsoderhamn

Översiktsplan ska vägleda beslut om mark- och vattenområden och bebyggelsemiljö. Förslaget blickar framåt till år 2040,

då Söderhamn är en jämlik kommun med attraktiva boende- och näringslivsmiljöer med god regional tillgänglighet. Då erbjuder landsbygden levande lokalsamhällen och Söderhamns stad en urban småstadskänsla. Söderhamn och söderhamnare tar ansvar för att bli en klimatneutral kommun, och kollektivtrafikresandet har ökat.

#tyckomsoderhamn
soderhamn.se/tyckomsoderhamn

**SÖDER
HAMN!**